

Mi is a lélek?

Amikor az ember a lélekről hall, akkor szeme előtt leggyakrabban valamilyen ködszerű, homályos körvonalú alak vagy jelenség képe dereng fel. Ha elgondolkozunk azon, hogy mi is a lélek valójában, akkor a rendelkezésre álló ismereteink szerint azt mondhatjuk, hogy a lélek nem más, mint maga a tudat, az értelmünk és érzéseink hordozója, azaz a lélek nem más, mint saját személyiségünk. A pszichológiában persze az értelem, a tudat, a személyiség mind-mind más fogalmak. Ugyanakkor ezek a fogalmak egy fizikai testtel nem rendelkező létforma számára egyre inkább összemosódó meghatározások és arra a következtetésre vezetnek, hogy a lélek alapjában véve nem más, mint egy fejlődő értelem. Ennek az értelemnek a létezéséhez nem szükséges az általunk ismert fizikai valóság, mivel a lélek alapvetően nem anyagi létforma. A világ felépítésénél láttuk, hogy tulajdonképpen az anyagi világ is a nem anyagi valóság egy korlátozottabb megjelenési formája, tehát joggal vetődik fel a kérdés, van-e valamilyen kapcsolat a lélek és a nem anyagi világot felépítő éter, egyes, kissé pontatlan szóhasználat szerint nullponti vagy vákuumenergia között?

Az anyag, bár felépítése nem mondható egyszerűnek, valójában egy olyan kis önszervezettséggel rendelkező energiahalmazként fogható fel, amelynek szervezettsége a térben csak az általa kitöltött térfogatra illetve közvetlen környezetére korlátozódik. Ezt a szervezettségét az anyag külső energiaközlés nélkül ráadásul csak véges ideig tudja megőrizni. Mint láttuk ezért élünk folyamatos teremtésben, mert az anyagi formát folyamatosan energiával kell ellátni. Az anyagi létforma ezért nem képes túllépni a mennyiségi önszerveződés határán, de mindenképpen bizonyos tudatosság szükséges a létezéséhez.

A lélek ezzel szemben egy olyan nagy koncentrációjú energiahalmaz, amely bár szintén a nem anyagi létforma alapjaiból épül fel, de az önszerveződési képessége sokkal nagyobb, mint az anyagi rendszereké. Az ilyen nagy bonyolultságú rendszerekben, amelyekben az egyes részek és alkotóelemek közti kapcsolat elér egy bizonyos mennyiségi szintet, a megnövekedett energia és információcsere nem ritkán ugrásszerű változásokat indíthat be. Ez az ugrásszerű változás a rendszer elemei közt legtöbbször bonyolultabb kapcsolatok kiépüléséhez, az egész rendszert tekintve pedig a rendszer minőségi fejlődéséhez vezet. A minőségi fejlődés révén az ilyen összetett rendszer egyre jobban képes alkalmazkodni a környezetéhez, így egyre több energiát és információt képes befogadni, megérteni. A lélekkel nagyjából a kialakulásától kezdve ez a folyamat játszódik le, hozzáteve, hogy a nem anyagi valóságban az önszerveződés ilyen magas fokán, a fejlődésnek nincsenek természetes korlátai, sem térben, sem időben, ezért nyugodtan lehet állítani, hogy a lélek halhatatlan.

Az anyag felépítésénél láttuk, hogy az anyag a sokkal finomabb, sokkal kisebb "részecskéjű" éternek egy durvább megjelenési formája. Mivel a lélek nem anyagi létforma, ezért felépítése hasonló tulajdonságot mutat az éterével, vagyis óriási méretbeli különbségek vannak a lélek és az anyag felépítése között. Ezért amikor a lélek egy anyagi testhez, egy elektromos rendszerhez kapcsolódik, valójában óriási méretűvé fűvódik fel és ezzel az energiakoncentrációja is a töredékére csökken. Az anyagi testhez kötődve

elveszti addigi kifinomult érzékelő-képességét és pusztán a test jelentősen lekorlátozott érzékszervein keresztül képes információkhoz jutni. Ha ez a kapcsolat megszakad, és mint láttuk az anyag felépítésénél erre egyes emberek képesek lehetnek, akkor a lélek újra visszanyeri eredeti érzékelését és szinte bárminek a részletes megismerésére képessé válik.

Feltételezve, hogy az éter a nem anyagi valóság legkisebb építőeleme, arra következtetésre jutunk, hogy az anyag és a lélek ugyanabból a nem anyagi energiából épül fel, de közöttük nagyon nagy szervezetségbeli, fejlettségbeli különbség van. Ez egyben azt is jelenti, hogy nemcsak minden „élettelennek”, hanem minden élőnek, minden léleknek azonos a felépítése. Azaz ugyanaz a minőségű lélek van egy emberben, mint például az "élettelen" anyagban, növényben, állatban, vagy bármely lényben a világegyetemben. Ezért soha nem szabad hátrányosan megkülönböztetni az élőlényeket fizikai megjelenésük alapján. Tisztelni és óvni kell minden életet fajtól, fajtától való különbségtétel nélkül, hiszen minden élőlényben ott van a határtalan kiteljesedés lehetősége. A lelkek közti egyetlen különbség csupán fejlettségi téren van. Ez a fejlettségbeli különbség határozza meg az élőlények különböző fizikai megjelenését, és magának az egész anyagi, földi fejlődésnek a folyamatát is.

Az életet sokan és sokféleképpen meghatározták már, de – mint látjuk – az élet maga a lélek. Azaz csak akkor nevezhetünk valamit élőnek, ha egy folyamatosan fejlődő lélek kapcsolódik hozzá. Ez persze azt is jelenti, hogy az élethez nincs szükség biológia testre. Mégis, a Földön, a fizikai világban csak olyan élőlényeket ismerünk, amelyeknek biológiai teste van. Ezt a látszólagos ellentmondást egy egyszerű példa magyarázza meg a legerthetőbben: A fiatal fák ültetésekor a fa mellé egy erős élettelen karót szoktak leverni, és ehhez kötözik hozzá a fa törzsét. A karó szerepe, hogy a fiatal, gyenge fát megvédje az erős szelektől, viharoktól, amelyek elpusztítanák a növényt. A fizikai test szerepe ugyanaz, mint a fa esetében a karónak. A fiatal fejlődő lelket a fizikai test bár sok tekintetben korlátozza, de ugyanakkor védi és segíti is a fejlődésében.

A lélek létezése egyúttal azt is jelenti, hogy az élet nem a Földön alakult ki, sőt nem is az anyagi világban. Ha az életet egy nagyon bonyolult nem anyagi rendszerként fogjuk fel, akkor belátható, hogy az élet mindig is megvolt és fejlődött, jóval azelőtt, hogy az anyagi világ egyáltalán létrejött volna. Valójában az élet képessége a Mindenségnek az egyik legalapvetőbb tulajdonsága. A fejlődés révén valamilyen formában mindig is meg volt és meg lesz, sokasodik és egyre teljesebb alakot ölt. Érdekes filozófiai kérdés az, hogy vajon ma is kialakulhat-e az élet a már említett minőségi változásokon keresztül, de sajnos erre a választ nem hiszem, hogy a létezés általunk képviselt szintjén megtalálhatjuk. Ami viszont nagy biztonsággal kijelenthető, az az, hogy jelenlegi formájában az élet már nem pusztán létrejön vagy születik, hanem átadódik, szaporodik. Az élő rendszereknek már a fejlődésük korai szakaszában kialakult egy önreprodukáló folyamata, mellyel hozzájuk hasonló, új élő rendszereket képesek létrehozni. Ezzel a képességgel az élet határtalanul elterjedt a Mindenségben...

Ha elfogadjuk a lélek létezését, akkor óhatatlanul felmerül az a kérdés, hogy ha az élet nem a fizikai világhoz kapcsolódik, akkor hogyan szaporodik, sokasodik. Ha csak a Földön élő emberek számát tekintjük, és tudva azt, hogy mindenkinek külön, önálló lelke van, akkor ez azt jelenti, hogy a léleknek

valamilyen módon szaporodnia kell. Az élővilágban a szaporodás nagyon sokféleképpen bekövetkezhet. Ha az általunk ismert legfejlettebb élőlényeket, az emlősöket vesszük alapul, akkor arra a következtetésre juthatunk, hogy a lélek is hasonlóképpen szaporodhat, mivel a lélek is fejlett élőlénynek tekinthető. Ezek szerint léteznie kellene nőnemű és hímnemű léleknek egyaránt. Ezt azonban nem támasztják alá sem egyes túlvilági beszámolók, sem az ezzel a témával foglalkozó vallásos írások sem. Ezekben egyébként határozottan olyan állításokat olvashatunk, miszerint a léleknek nincs neme, azaz a testtől függetlenül létező lélek se nem nő, se nem férfi. Ezért aztán a lélek szaporodása az általunk megszokottól eltérően valószínűleg valamilyen más módon következik be.

Egyes régi írások az új, megszületendő lélek létrejöttét úgy magyarázzák, hogy az új lélek a réginek valamiféle kiizzadásából jön létre. Ez a megfogalmazás persze elég homályos, de ha a régi korok embereinek biológiai tudását vesszük figyelembe, akkor ez csöppet sem meglepő. Ugyanakkor ez a megfogalmazás felettébb hasonlít arra az élővilágban általánosan meglévő sémára, mely alapján minden biológiai test létrejön. Ez a séma pedig nem más, mint a mindenki által ismert sejtosztódás.

A sejtosztódás az élővilágban az egyik legalapvetőbb szaporodási folyamat. Nagyon nagy valószínűséggel a lélek is hasonló módon szaporodik, azaz osztódik. Látszólag ennek az ismeretnek nincs nagy jelentősége. Felismerve azonban azt az összefüggést, hogy a fizikai világ törvényei, lehetőségei, rendszereinek a felépítési elvei a legtöbb esetben követik és tükrözik a nem anyagi valóságban meglévő lehetőségeket és elveket, a lélek osztódása, szaporodása mégis kiemelkedő fontosságúvá válik, mert általa sok – más területet is érintő – fontos kérdésre lehet majd válaszokat kapni.

A biológiai sejtosztódásnak az információátadás szempontjából kétféle lehetséges módja van. Az egyik szerint az osztódás során létrejövő új egyed a réginek a pontos mása lesz, azaz teljes egészében örökli az elődje összes tudását, tulajdonságát, felépítése adta lehetőségeit, és egyben korlátait is. Bár ez első pillanatra nagyon jól hangzik, hiszen ha az ember örökölné elődei tudását, akkor nem kellene hosszú éveket töltenie tanulással, és talán az egyéni és társadalmi fejlődésünk is gyorsabb és jobb lenne. De éppen ez a minden tekintetben való azonosság a legnagyobb hátránya az ilyenfajta osztódási folyamatnak. Ugyanis ebből a rendszerből hiányzik a változatosság, a másság és ezért az alkalmazkodás lehetősége. Ez a hiányosság hosszú távon pedig egyre nagyobb és néha végzetes korlátokat jelent.

Az osztódás másik formája szerint az új egyed különbözik a régitől, bizonyos tulajdonságait örökölheti, de alapvetően egy új, másfajta lény jön létre, amelyben ott van a lehetőség, hogy az elődeinél fejlettebb is lehessen. Ehhez azonban nem áll rendelkezésére elődeinek teljes tudásanyaga, így minden egyes egyednek külön-külön kell fejlődnie, és más-más fejlődési utat kell bejárnia. Ez jóval fáradtságosabb fejlődés, de sokkal nagyobb lehetőségeket hordoz magában. Minden jel szerint a léleknek, az értelemnek is ezt az utat kell bejárnia és ez ad magyarázatot olyan, első olvasatra talán hihetetlen dolog megértéséhez, mint a lélekvándorlás.

/Részlet a Tudás könyvéből/